

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
PEDRO CRUZ VILLALÓN
 prezentate la 27 iunie 2013¹

Cauza C-166/12

**Radek Časta
împotriva
Česká správa sociálního zabezpečení**

[cerere de decizie preliminară formulată de Krajský soud v Praze (Republica Cehă)]

„Funcționar al Uniunii Europene — Articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la Statutul funcționarilor Comunităților Europene — Pensii — Drepturi de pensie dobândite conform sistemului național — Transferul către sistemul de pensii al Uniunii — Capitalul reprezentând drepturile de pensie — Articolul 34 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene”

1. Prezenta procedură oferă Curții prilejul de a se confrunta pentru prima dată cu textul articolului 11 alineatul (2) din anexa VIII la Statutul funcționarilor Comunităților Europene (denumit în continuare „statutul”)², astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 723/2004³. Acesta articol oferă funcționarilor care după retragerea din activitatea desfășurată într-un stat membru își încep activitatea în serviciul Uniunii posibilitatea să transfere capitalul reprezentând drepturile de pensie dobândite în statul lor național către sistemul de pensii al Uniunii. În prezenta cauză, Curtea este chemată să clarifice ce anume trebuie să se înțeleagă prin „capitalul [...] reprezentând drepturile de pensie” și care sunt eventualele limitări pe care această dispoziție le impune statelor membre în ceea ce privește calcularea acestui capital.

2. Aceste probleme se ridică în situația intrării unui cetățean ceh, care este asigurat în cadrul sistemului de pensii din Cehia, în serviciul Uniunii, căruia, în urma solicitării sale privind transferul drepturilor de pensie, autoritățile de securitate socială cehe i-au oferit posibilitatea de a transfera către sistemul de pensii al Uniunii o sumă de bani care reprezintă mai puțin de 50 % din contribuțiile plătite pentru acesta de către angajatorul național.

1 — Limba originală: germana.

2 — Introdus prin Regulamentul (CEE, Euratom, CECO) nr. 259/68 al Consiliului din 29 februarie 1968 de instituire a Statutului funcționarilor Comunităților Europene și a Regimului aplicabil celorlalți agenți ai acestor comunități, precum și a unor dispoziții speciale aplicabile temporar funcționarilor Comisiei (regimul aplicabil celorlalți agenți) (JO L 56, p. 1).

3 — Regulamentul (CE, Euratom) nr. 723/2004 al Consiliului din 22 martie 2004 de modificare a Statutului funcționarilor Comunităților Europene și a Regimului aplicabil celorlalți agenți ai acestor Comunități (JO L 124, p. 1).

I – Cadrul juridic

A – Dreptul Uniunii

3. În versiunea aplicabilă în litigiul principal, articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut are următorul cuprins:

„Funcționarul care intră în serviciul Comunităților după ce:

- și-a încheiat activitatea în cadrul unei administrații, al unei organizații naționale sau internaționale sau
- a exercitat o activitate salariată sau independentă

poate plăti Comunităților, între data titularizării și data în care obține dreptul la o pensie pentru limită de vârstă în sensul articolului 77 din statut, capitalul, actualizat până la data transferului efectiv, reprezentând drepturile de pensie dobândite în temeiul exercitării activităților menționate anterior.

[...]

Funcționarul poate utiliza acest drept o singură dată pentru fiecare stat membru și fond de pensii.”

4. Teza „poate plăti [...], între data titularizării [...] capitalul, actualizat până la data transferului efectiv [...]”, situată după a doua liniuță a primului paragraf, a fost introdusă prin Regulamentul nr. 723/2004. Acesta a înlocuit, începând cu 1 mai 2004⁴, formularea anterioară „poate plăti Comunităților, în momentul titularizării sale, echivalentul actuarial sau valoarea forfetară de răscumpărare a drepturilor de pensie pentru limită de vârstă dobândite în temeiul exercitării activităților menționate anterior”.

B – Dreptul național

5. Normele juridice complexe privind asigurările de pensii din Cehia se regăsesc în cuprinsul mai multor acte normative. În prezenta procedură sunt relevante Legea nr. 589/1992 privind contribuția de asigurări sociale și contribuția datorată în cadrul politicii privind ocuparea forței de muncă, Legea nr. 155/1995 privind asigurările de pensii, precum și Regulamentul nr. 587/2006 al Guvernului privind reglementarea detaliată a transferurilor reciproce ale drepturilor de pensie în ceea ce privește sistemul de pensii al Comunităților Europene.

1. Cu privire la pensie

6. Conform Legii nr. 589/1992, angajatorii și angajații sunt obligați să plătească contribuții la fondul de asigurări de pensii din Cehia. Între anii 1996 și 2003, cota datorată de angajatori a fost de 19,5 %, iar din anul 2004 a fost majorată la 21,5 % din baza individuală de evaluare. În aceeași perioadă, cota datorată de angajați a fost de 6,5 % din baza individuală de evaluare. Cuantumul contribuției datorate de angajator se calculează prin adunarea bazelor individuale de evaluare ale tuturor angajaților (articolele 3-5 din Legea nr. 589/1992).

7. În vederea calculării cuantumului pensiei pentru limită de vârstă se cumulează o sumă de bază care este identică pentru toți solicitanții și o sumă variabilă în funcție de perioada totală de asigurare a respectivului solicitant și de așa-numita bază de calcul (articolele 33-36 din Legea nr. 155/1995).

⁴ — Articolul 2 din Regulamentul nr. 723/2004.

8. Conform articolului 34 alineatul 1 din Legea nr. 155/1995, cuantumul sumei variabile este de 1,5 % lunar din baza de calcul pentru fiecare an de asigurare complet. Perioadele în care nu au fost obținute în mod regulat venituri relevante (așa-numitele perioade de asigurare creditate fictiv – de exemplu perioadele de studiu sau de creștere a copiilor minori) sunt calculate în perioada de asigurare în proporție de 80 %.

9. Baza de calcul se stabilește în funcție de baza individuală de evaluare. Conform articolului 16 din Legea nr. 155/1995, baza individuală de evaluare reprezintă media veniturilor lunare pentru care se datorează contribuții la asigurările de pensie pentru întreaga perioadă de asigurare, obținute însă cel mult în ultimii 30 de ani⁵. Pentru o bază individuală de evaluare de maximum 10 000 CZK inclusiv, baza de calcul este identică cu baza individuală de evaluare. Contribuțiile datorate pentru baza individuală de evaluare cuprinsă între 10 000 CZK și 24 800 CZK sunt luate în considerare la baza de calcul în proporție de 30 %, iar contribuțiile datorate de peste 24 800 CZK sunt luate în considerare în proporție de 10 % (articolul 15 din Legea nr. 155/1995). Perioadele de asigurare creditate fictiv sunt luate în considerare la calcularea perioadei de asigurare totale. În vederea calculării bazei individuale de evaluare, din perioada relevantă se scad așa-numitele perioade neasigurate, care sunt acoperite în principal de perioadele de asigurare creditate fictiv.

2. Cu privire la transferul drepturilor de pensie

10. Conform articolului 105a alineatele 1 și 4 din Legea nr. 155/1995 privind asigurările de pensii, prin care au fost transpuse prevederile statutului, persoanele asigurate – funcționari sau alți agenți care au devenit angajați ai Comunităților Europene sau ai unei instituții a acestora și care și-au încetat activitatea profesională în Republica Cehă – au dreptul de a solicita transferul drepturilor de pensie dobândite în Republica Cehă către sistemul de pensii al Comunităților Europene în cazul în care sistemul de pensii ceh nu le acordă nicio pensie; în sensul articolului menționat, prin „drepturi de pensie se înțelege suma de bani [...] stabilită pe baza echivalentului actuarial în funcție de perioada de asigurare îndeplinită și de bazele de evaluare”.

11. Dispoziții detaliate privind transferul drepturilor de pensie ale unui funcționar intrat în serviciul Uniunii Europene se regăsesc în Regulamentul nr. 587/2006 ceh. Articolul 2 din acest regulament reglementează valoarea dreptului de pensie dobândit în Republica Cehă care trebuie transferat. Acesta prevede:

- „1. Valoarea dreptului de pensie dobândit în Republica Cehă care trebuie transferat se calculează prin înmulțirea valorii unitare a pensiei amânate cu suma cuantumului procentual prevăzut al pensiei pentru limită de vârstă și partea proporțională a cuantumului de bază al pensiei pentru limită de vârstă.
2. Cuantumul variabil se calculează conform procedurii prevăzută la articolul 34 alineatul 1 din Legea privind asigurările de pensii, în sensul că perioada de asigurare și baza de calcul se stabilesc la momentul cererii; prin momentul cererii se înțelege data la care se solicită transferul drepturilor de pensie instituției competente a Comunităților Europene [...]. Pentru stabilirea bazei individuale de evaluare, o perioadă de participare la sistemul de pensii comunitar este considerată o perioadă exclusă. [...]
3. Partea proporțională a cuantumului de bază al pensiei pentru limită de vârstă se calculează prin înmulțirea cuantumului de bază al pensiei pentru limită de vârstă de la momentul cererii cu coeficientul perioadei de asigurare din cadrul sistemului ceh de pensii calculat la momentul

5 — Valoarea se calculează pe baza indexului privind evoluția salariului mediu actualizat la data efectuării calculului.

cererii și cu coeficientul perioadei de asigurare de la această dată și până la momentul în care persoana care solicită transferul drepturilor de pensie (denumit în continuare «solicitantul») a atins vârsta de pensionare conform dispozițiilor în vigoare la momentul cererii. [...]

4. Valoarea unitară a pensiei amânate se stabilește în funcție de vârsta solicitantului la momentul cererii [...] și de tabelele privind rata mortalității valabile la momentul cererii plus maximum 70 % din valoarea ratei tehnice maxime a dobânzii aplicabile la momentul cererii stabilite prin dispoziție legală în scopuri privind asigurarea. [...].
5. În vederea stabilirii valorii unitare a pensiei amânate, se utilizează tabelele privind rata mortalității ale Ministerului Muncii și Securității Sociale, stabilite în mod unitar pentru bărbați și femei pentru o perioadă de cinci ani calendaristici consecutivi.
6. Quantumul calculat conform alineatelor 1-5 se majorează cu quantumul calculat ca dobândă aplicată asupra sumei determinate conform alineatelor 1-5 pentru perioada cuprinsă între momentul cererii și data anterioară zilei în care are loc transferul quantumului [...] în contul sistemului de pensii al Comunităților Europene. [...]"

12. Anexa la Regulamentul nr. 587/2006 cuprinde o formulă pentru calcularea valorii unitare a pensiei amânate. Rata tehnică maximă a dobânzii este stabilită la articolul 12 alineatul 1 prima teză din Regulamentul nr. 434/2009 în funcție de rentabilitatea obligațiunilor emise de stat.

II – Situația de fapt și procedura principală

13. Domnul Časta este funcționar al Comisiei Europene. Înainte de a intra în această funcție, la 1 decembrie 2006, conform indicațiilor instanței de trimitere, domnul Časta a fost afiliat la sistemul de pensii din Cehia aproape zece ani, și anume începând cu 1 octombrie 1996⁶, perioadă în care a plătit contribuțiile datorate sistemului de pensii.

14. La 28 noiembrie 2008, în temeiul articolului 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut, domnul Časta a solicitat Comisiei să facă demersurile în vederea transferului către Comunitate a capitalului reprezentând drepturile de pensie dobândite în Republica Cehă. La 27 martie 2009, Comisia a transmis cererea autorității de securitate socială din Cehia, și anume Česká správa sociálního zabezpečení (denumită în continuare „pârâta din procedura principală”).

15. Prin decizia din 8 februarie 2011, pârâta din procedura principală a făcut domnului Časta oferta de transfer a sumei de 523 584 CZK. Aceasta reprezintă 48,26 % din contribuțiile plătite pentru domnul Časta până la acest moment (1 084 922,05 CZK⁷).

16. Pârâta din procedura principală a calculat suma de transfer oferită prin aplicarea articolului 105a din Legea nr. 155/1995, în versiunea în vigoare în ziua depunerii cererii, precum și a articolului 2 din Regulamentul nr. 587/2006.

6 — Domnul Časta afirmă că perioada în care a fost asigurat este de 17 ani și 259 de zile. Această diferență poate fi explicată prin faptul că instanța de trimitere nu a avut în vedere și perioadele de asigurare în care nu au fost plătite contribuții.

7 — Suma a fost calculată de instanța de trimitere. Domnul Časta a menționat în fața instanței suma de 1 124 633,40 CZK.

17. Domnul Časta a formulat contestație împotriva deciziei. În opinia sa, modul de calcul prevăzut de legislația cehă contravine articolului 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut coroborat cu articolul 10 CE [devenit articolul 4 alineatul (3) TUE]. Suma de transferat ar trebui să corespundă cel puțin aproximativ sau să depășească cuantumul total al contribuțiilor plătite. De asemenea, a fost încălcat principiul egalității de tratament. În plus, domnul Časta critică faptul că la calcularea drepturilor sale nu a fost avută în vedere perioada în care a fost afiliat la sistemul de pensii al Comunităților Europene.

18. La 10 mai 2011, pârâta din procedura principală a respins contestația. La 12 mai 2011, domnul Časta a formulat la Krajský soud v Praze o acțiune în anularea deciziei.

III – Cererea de decizie preliminară și procedura în fața Curții

19. Prin ordonanța primită la grefa Curții la 3 aprilie 2012, Krajský soud v Praze a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții de Justiție, în temeiul articolului 267 TFUE, următoarele întrebări în vederea pronunțării unei decizii preliminare:

- 1) Care este interpretarea expresiei „capitalul [...] reprezentând drepturile de pensie” prevăzute la articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la Regulamentul (CEE, Euratom, CECO) nr. 259/68 al Consiliului din 29 februarie 1968 de instituire a Statutului funcționarilor Comunităților Europene și a Regimului aplicabil celorlalți agenți ai acestor Comunități, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 723/2004 (denumit în continuare „statutul”)? Această expresie include nivelul drepturilor de pensie stabilit atât în forma echivalentului actuarial, cât și în forma valorii forfetare de răscumpărare, în sensul articolului 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut, în versiunea sa anterioară intrării în vigoare a Regulamentului nr. 723/2004 al Consiliului, sau trebuie să fie asimilată doar uneia dintre aceste noțiuni, iar în cazul unui răspuns negativ, prin ce se distinge ea de aceste noțiuni?
- 2) Articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut coroborat cu articolul 4 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană, astfel cum a fost modificat prin Tratatul de la Lisabona, se opune aplicării metodei de calculare a drepturilor de pensie prevăzute la articolul 105a alineatul 1 din Legea nr. 155/1995 privind asigurările de pensii și de Regulamentul nr. 587/2006 al Guvernului privind dispozițiile detaliate de aplicare a transferului reciproc al drepturilor de pensie în legătură cu sistemul de pensii al Comunităților Europene? În acest context, este relevant aspectul că, într-un caz concret, metoda de calcul utilizată pentru stabilirea drepturilor de pensie în vederea transferului către sistemul de pensii al Uniunii Europene conduce la un nivel mai mic decât jumătate din contribuțiile plătite de un funcționar la sistemul național de pensii?
- 3) Hotărârea Curții de Justiție pronunțată în cauza Gregorio My/Office national des pensions (ONP), C-293/03, trebuie interpretată în sensul că, pentru calcularea valorii drepturilor de pensie care trebuie transferate către sistemul de pensii al Uniunii Europene prin metoda actuarială aplicată în funcție de perioada de asigurare, baza individuală de evaluare trebuie să includă și perioada în care, înainte de data depunerii cererii de transferare a drepturilor de pensie, funcționarul Uniunii Europene era deja afiliat la sistemul de pensii al Uniunii Europene?

20. Domnul Časta, Česká správa sociálního zabezpečení, Republica Cehă și Comisia au formulat observații scrise.

21. În ședința din 13 martie 2013, au prezentat observații domnul Časta, Republica Cehă și Comisia.

IV – Apreciere juridică

A – *Observație introductivă*

22. Înainte de a examina întrebările preliminare, se impune prezentarea unor principii care rezultă din jurisprudență, în special din hotărârea pronunțată în cauza My⁸, și care, în opinia noastră, sunt relevante în speță.

23. Articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut conferă funcționarului care intră în serviciul Uniunii dreptul⁹ de a transfera către sistemul de pensii al Uniunii Europene drepturile de pensie pentru limită de vârstă dobândite anterior într-un stat membru. Coordonarea sistemelor de pensii realizată în acest mod urmează două etape: în prima etapă, drepturile de pensie pentru limită de vârstă sunt stabilite de autoritatea națională competentă și transferate către sistemul Uniunii. Potrivit jurisprudenței Curții, statele membre sunt obligate în temeiul articolului 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut coroborat cu articolul 4 alineatul (3) TUE să adopte măsurile necesare în acest sens¹⁰.

24. În a doua etapă, această valoare este convertită de instituțiile Uniunii în ani de plată a contribuțiilor care sunt luați în considerare în sistemul de pensii al Uniunii Europene¹¹. Calcularea capitalului este sarcina statelor membre¹², astfel încât întrebările preliminare se referă la prima etapă a acestui proces.

25. Finalitatea urmărită prin posibilitatea de transferare a drepturilor de pensie este de a facilita încetarea unei activități exercitate în statele membre și intrarea în serviciul Uniunii și astfel de a deschide Uniunii calea de a recruta personal calificat și experimentat¹³.

26. Din această finalitate de a recruta personal calificat – pentru îndeplinirea căreia statele membre sunt obligate să asiste Uniunea în temeiul principiului cooperării loiale înscris la articolul 4 alineatul (3) TUE – rezultă un principiu fundamental dedus, în opinia noastră, pe cale jurisprudențială de către Curte în urma interpretării normei în litigiu: situația drepturilor de pensie ale unei persoane angajate într-un stat membru nu trebuie să fie înrăutățită prin începerea unei activități ca funcționar al Uniunii Europene.

27. Acest principiu fundamental este relevant în special în hotărârea pronunțată în cauza My. Această hotărâre privește un funcționar al Consiliului Comunităților Europene care a fost afiliat timp de 27 de ani la sistemul de pensii al Uniunii și, anterior, 19 ani la sistemul de pensii din Belgia și care a renunțat expres la transferul drepturilor de pensie dobândite în Belgia. Cererea de pensionare anticipată adresată autorităților competente din Belgia a fost respinsă, întrucât nu au fost realizați cei 35 de ani de asigurare în sistemul de pensii din Belgia necesari pentru acordarea dreptului de pensie.

28. Chiar dacă articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut nu cuprinde nicio prevedere expresă privind dreptul la pensie din partea statului membru al cărui rezident este funcționarul Uniunii în cazul în care acest funcționar renunță la dreptul de a-și transfera drepturile de pensie, Curtea a constatat că un stat membru care refuză să ia în considerare perioadele de muncă efectuate în

8 — Hotărârea din 16 decembrie 2004, My (C-293/03, Rec., p. I-12013).

9 — Hotărârea din 14 iunie 1990, Weiser (C-37/89, Rec., p. I-2395, punctul 12).

10 — Hotărârea din 20 octombrie 1981, Comisia/Belgia (137/80, Rec., p. 2393, punctele 9 și 18), Hotărârea din 20 martie 1986, Comisia/Țările de Jos (72/85, Rec., p. 1219, punctul 16), Hotărârea din 18 aprilie 1989, Retter (130/87, Rec., p. 865, punctul 22), și Hotărârea din 17 iulie 1997, Comisia/Spania (C-52/96, Rec., p. I-4637, punctul 9).

11 — Articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut. Hotărârea Tribunalului din 18 martie 2004, Radauer/Consiliul (C-67/02, Rec., RecFP, p. I-A-89 și II-395, punctele 29 și 30).

12 — Hotărârea din 9 noiembrie 1989, Bonazzi-Bertottilli și alții (75/88, 146/88 și 147/88, Rec., p. 3599, punctul 17).

13 — Hotărârea Comisia/Belgia (citată la nota de subsol 10, punctul 11) și Hotărârea din 16 decembrie 2004, My (citată la nota de subsol 8, punctul 44).

sistemul comunitar pentru a acorda dreptul la pensie anticipată în temeiul regimului național încalcă dispoziția statutului coroborată cu articolul 10 TCE [devenit articolul 4 alineatul (3) TUE]¹⁴. Considerațiile avocatului general Tizzano arată faptul că principiul fundamental menționat a fost esențial pentru argumentația Curtții. Într-adevăr, domnul Tizzano a constatat că la interpretarea normei „este necesar să se asigure continuitatea situației drepturilor de pensie ale funcționarilor [...]”¹⁵.

29. Cauza My relevă faptul că principiul potrivit căruia situația drepturilor de pensie ale unui angajat dintr-un stat membru nu trebuie înrăutățită prin începerea de către acesta a unei activități ca funcționar al Uniunii Europene se aplică atât în cazul transferului drepturilor, cât și în cazul în care titularul nu invocă dreptul de transfer al drepturilor de pensie dobândite în statul membru din care provine.

30. În cazul unui funcționar al Uniunii Europene care a decis să nu își transfere drepturile de pensie, pentru calcularea perioadei minime de asigurare necesare pentru acordarea dreptului la pensie, legislația națională trebuie să prevadă luarea în considerare a perioadei în care beneficiarul a fost angajat al unei instituții a Uniunii¹⁶ pentru ca acesta să poată beneficia de o pensie parțială corespunzătoare drepturilor dobândite.

31. În cazul în care funcționarul care intră în serviciul Uniunii se decide să își transfere drepturile de pensie, acesta trebuie – în opinia noastră aceasta rezultă din principiul fundamental menționat anterior – ca imediat după realizarea transferului acestor drepturi de pensie să se regăsească din punct de vedere financiar în aceeași situație în care s-ar fi aflat dacă ar fi continuat să fie afiliat la sistemul de pensii național. Cu alte cuvinte, potrivit principiului menționat, este necesar ca valoarea justă a drepturilor de pensie în cazul în care, ipotetic vorbind, titularul ar fi fost în continuare afiliat la sistemul de pensii din statul său membru să corespundă valorii juste a pensiei parțiale în cazul în care titularul intră în serviciul Uniunii și nu își transferă drepturile de pensie, precum și valorii cuantumului transferat în cazul transferului drepturilor de pensie.

B – Prima întrebare preliminară

32. Prin intermediul primei întrebări preliminare, instanța de trimitere dorește clarificarea noțiunii „capitalul [...] reprezentând drepturile de pensie”, care a fost introdusă la articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut prin Regulamentul nr. 723/2004. În acest sens, este important să se examineze în special raportul acestei noțiuni cu noțiunile de echivalent actuarial și de valoare forfetară de răscumpărare a drepturilor de pensie utilizate înainte de intrarea în vigoare a regulamentului.

33. Domnul Časta consideră că respectivul capital reprezentând drepturile de pensie se determină conform criteriilor stabilite de legislația națională, în acest sens fiind necesar să se ia în considerare perioada de asigurare și contribuțiile plătite de asigurat. Într-un sistem finanțat din contribuții, capitalul trebuie să fie proporțional cu contribuțiile de asigurare. În plus, conform trimiterii preliminare, domnul Časta a invocat argumentul potrivit căruia de la data intrării în vigoare a Regulamentului nr. 723/2004 nu mai este permisă utilizarea echivalentului actuarial ca metodă de calcul pentru drepturile transferabile.

34. Dimpotrivă, Republica Cehă consideră că noțiunea „capitalul [...] reprezentând drepturile de pensie” descrie echivalentul financiar al eventualei pensii la care va avea dreptul beneficiarul în viitor. Prin modificarea modului de redactare a statutului prin Regulamentul nr. 723/2004 nu s-a urmărit excluderea echivalentului actuarial ca metodă de calcul, ci, dimpotrivă, confirmarea competenței statelor membre de a stabili metoda de calcul al capitalului, precum și a dreptului acestora de a-și

14 — Hotărârea My (citată la nota de subsol 8, punctele 45-49).

15 — Concluziile avocatului general Tizzano prezentate în cauza My (citată la nota de subsol 8, punctul 95).

16 — Ordonanța din 9 iulie 2010, Ricci (C-286/09 și C-287/09, Rep., p. I-93, punctele 30-33).

definii principiile fundamentale ale sistemului lor de securitate socială [articolul 153 alineatul (4) TFUE]. Metoda de calcul depinde de modul de funcționare a sistemului de pensii. Și Comisia Europeană consideră că modificarea prin Regulamentul nr. 723/2004 conferă statelor membre mai multă libertate în privința alegerii metodelor de calcul al capitalului.

35. Până la modificarea sa prin Regulamentul nr. 723/2004, articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut oferea statelor membre o alternativă și prevedea că un funcționar al Uniunii Europene putea să plătească către Comunitate „echivalentul actuarial sau valoarea forfetară de răscumpărare a drepturilor de pensie pentru limită de vârstă” din sistemul național.

36. Curtea a definit ambele noțiuni în cauza Bodson. Potrivit acestei hotărâri, echivalentul actuarial este folosit pentru calcularea valorii actualizate a unei „prestații eventuale, viitoare și recurente”, în speță pensia, în sensul că din pensia eventuală se vor scădea înainte de scadență sumele plătite anticipat și prima de asigurare de deces. Dimpotrivă, valoarea forfetară de răscumpărare se calculează prin „cumularea contribuțiilor plătite de asigurat și eventual a celor plătite de angajator plus dobânda aferentă”¹⁷. În cauza Comisia//Luxemburg, Curtea a explicat că numai statul membru poate alege una dintre aceste două metode de calcul, iar nu și funcționarul¹⁸. Transferul trebuie să fie posibil și în cazul în care dreptul de pensie este limitat, condiționat sau viitor sau nu este suficient pentru acordarea imediată a unei pensii pentru limită de vârstă¹⁹.

37. După modificarea adusă prin Regulamentul nr. 723/2004, articolul în discuție prevede în prezent „capitalul [...] reprezentând drepturile de pensie”. În acest context, instanța de trimitere este confruntată cu problema privind consecințele care rezultă din această modificare în ceea ce privește cele două moduri de calcul prevăzute anterior.

38. Modul de redactare, sistemul, istoricul legislativ, precum și finalitatea articolului 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut relevă faptul că în privința capitalului este vorba despre valoarea drepturilor de pensie determinată printr-un procedeu matematic și care nu stabilește niciun mod de calcul.

39. Potrivit modului de redactare, prin „capitalul [...] reprezentând drepturile de pensie” se înțelege o sumă de bani care corespunde valorii drepturilor de pensie. Aceasta nu oferă în mod expres nicio indicație în ceea ce privește determinarea capitalului, însă face referire indirect la o calculare a valorii drepturilor de pensie viitoare (eventuale) de la momentul transferului către sistemul de pensii al Uniunii, așadar la echivalentul actuarial.

40. Și interpretarea sistematică a articolului relevă că calcularea quantumului transferabil cu ajutorul echivalentului actuarial rămâne cel puțin posibilă. Articolul 11 alineatul (1) din anexa VIII la statut prevede, astfel cum subliniază în mod întemeiat Comisia, tocmai această metodă pentru calcularea valorii dreptului de pensie în acele cazuri în care un funcționar al Uniunii pleacă din serviciul Uniunii și se afiliază unui sistem de pensii național. Este greu de crezut că procedeu de calcul practicat de Uniunea Europeană însăși este refuzat utilizării de către statele membre.

41. Istoricul legislativ al articolului arată faptul că în urma modificării statele membre vor putea alege, în ceea ce privește calcularea quantumului transferabil, atât modurile de calcul prevăzute în mod expres anterior, cât și alte metode de calcul (de exemplu modele mixte). Propunerea sa de modificare a Statutului funcționarilor a fost motivată în mod expres de Comisie prin aceea că „se dorește un nivel mai ridicat de neutralitate în privința transferului drepturilor de pensie”²⁰.

17 — Hotărârea din 18 martie 1982, Bodson (212/81, Rec., p. 1019, punctele 7 și 8).

18 — Hotărârea din 17 decembrie 1987, Comisia/Luxemburg (315/85, Rec., p. 5391, punctul 22), Hotărârea din 4 mai 1988, Watgen (64/85, Rec., p. 2435, punctul 9).

19 — Hotărârea Comisia/Belgia (citată la nota de subsol 10, punctul 12).

20 — COM(2002) 213 final, p. 5.

42. Orice îndoială cu privire la admisibilitatea diferitelor moduri de calcul, în special a celor prevăzute anterior la articolul în discuție, este înlăturată printr-o analiză a finalității acestei norme. Am stabilit deja că dispoziția urmărește facilitarea recrutării de personal calificat și experimentat de către Uniunea Europeană prin garantarea drepturilor de pensie dobândite anterior de acest personal în cadrul sistemelor naționale ale statelor membre.

43. Curtea a subliniat deja că articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut nu armonizează sistemele de pensii ale statelor membre²¹. Uniunea nu dispune de competența necesară în vederea unei astfel de armonizări²²: articolul 153 alineatul (4) TFUE face trimitere în mod expres la „dreptul recunoscut statelor membre de a-și defini principiile fundamentale ale sistemului lor de securitate socială”. Uniunea adoptă „în domeniul securității sociale, [numai] măsurile necesare pentru instituirea liberei circulații a lucrătorilor”²³.

44. Drept consecință a competenței fundamentale a statelor membre de a-și defini sistemele de securitate socială, a apărut o diversitate înfloritoare de astfel de sisteme²⁴. Aceste sisteme pot, de exemplu, prevedea finanțarea printr-un sistem de repartizare sau pot fi sisteme de capitalizare. Sistemele pot condiționa cuantumul prestațiilor de cuantumul contribuțiilor plătite, iar în cazul sistemelor de capitalizare prestațiile pot depinde în totalitate de valoarea contribuțiilor („defined-contribution”) sau se pot prevedea, independent de contribuții, de exemplu, criteriile precum perioada de asigurare și salariul beneficiarului; de asemenea, pot fi pensii unitare („defined-benefit”)²⁵.

45. Diversitatea sistemelor înseamnă implicit o diversitate de metode de calcul, lăsate la libera alegere a statelor membre. În cazul în care un sistem de pensii determină pensia exclusiv pe baza valorii contribuțiilor vărsate, de exemplu la un fond de acțiuni, calcularea capitalului reprezentând drepturile de pensie prin intermediul echivalentului actuarial devine o problemă, întrucât drepturile de pensie nu sunt determinabile. Invers, calcularea valorii forfetare de răscumpărare presupune conform definiției sale existența contribuțiilor de pensie, care, potrivit indicațiilor furnizate de instanța de trimitere nu existau în Republica Cehă înainte de anul 1993, întrucât pensiile erau plătite din impozitele prelevate. Și într-un sistem finanțat din contribuții, calcularea capitalului prin intermediul valorii forfetare de răscumpărare pare a fi străină sistemului în cazul în care cuantumul pensiei nu este influențat de contribuțiile de asigurări.

46. Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, la prima întrebare preliminară trebuie să se răspundă în sensul că noțiunea „capitalul [...] reprezentând drepturile de pensie”, prevăzută la articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut, se referă la valoarea drepturilor de pensie determinată printr-un procedeu matematic, fără a stabili niciun mod de calcul. Modurile de calcul de până acum pot fi în continuare utilizate pentru a determina capitalul reprezentând drepturile de pensie.

C – A doua întrebare preliminară

47. Prin intermediul celei de a doua întrebări preliminare, instanța de trimitere ridică problema privind conformitatea modului de calcul, prevăzut de legislația națională, al capitalului reprezentând drepturile de pensie care trebuie plătit către Uniune conform articolului 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut, precum și articolului 4 alineatul (3) TUE, context în care instanța subliniază în special că, într-un caz concret, pe baza modului de calcul se calculează un capital mai mic decât jumătate din contribuțiile

21 — Hotărârea Comisia/Luxemburg (citată la nota de subsol 18, punctul 21).

22 — Concluziile avocatului general Bot prezentate în cauza Comisia/Republica Cehă (Hotărârea din 14 ianuarie 2010, C-343/08, Rep., p. I-275), punctul 53. Hotărârea din 30 ianuarie 1997, de Jaeck (C-340/94, Rec., p. I-461, punctul 18).

23 — Articolul 48 TFUE.

24 — În ședință, Comisia a vorbit despre peste 300 de variante.

25 — A se vedea OCDE, *Pensions at a Glance*, 2005; actualizat în OECD, *Pensions at a Glance*, 2011. Cu privire la modificarea sistemelor, a se vedea Cartea Albă a Comisiei „O agendă pentru pensii adecvate, sigure și viabile”, COM(2012) 55 din 16 februarie 2012.

de asigurare plătite. Problema devine și mai complicată întrucât, potrivit afirmațiilor părților, dreptul ceh nu prevede transferul capitalului reprezentând drepturile de pensie decât pentru asigurații care intră în serviciul Uniunii, iar dispozițiile respective au fost introduse special pentru această categorie de asigurați. Prin urmare, este vorba despre o prevedere creată special pentru situații precum cea din speță, ceea ce încalcă principiul egalității de tratament.

48. Astfel cum rezultă din situația de fapt, această problemă se ridică în contextul sistemului de pensii ceh, ale cărui caracteristici le vom prezenta pe scurt. În principiu, sistemul menționat este finanțat printr-o procedură de repartizare, în cadrul căreia, începând cu anul 1993, angajatorii și angajații plătesc contribuții. La scadență, quantumul pensiei este, potrivit instanței de trimitere, stabilit prin lege („defined-benefit”)²⁶ și este calculat potrivit unei formule în care se iau în considerare atât perioada de asigurare totală, cât și nivelul venitului, acesta din urmă scăzând progresiv. Aceasta înseamnă că un venit mai mare conduce la o pensie mai mare, cu toate că veniturile salariale care depășesc anumite plafoane de venit nu sunt luate în considerare decât diminuate. Prin urmare, sistemul are un caracter solidar pregnant.

49. În cazul în care persoana afiliată la sistemul național de pensii se afiliază la sistemul de pensii al Uniunii, se transferă echivalentul actuarial al drepturilor de pensie²⁷. Dacă se aplică modul de calcul prevăzut, valoarea este, în cele din urmă, pentru drepturile de pensie ale domnului Časta, mai mică de 50 % din contribuțiile plătite de el și de angajatorul său.

50. În opinia domnului Časta, acest mod de calcul încalcă articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut, articolul 4 alineatul (3) TUE și articolul 45 TFUE. Acesta a invocat și în fața instanței de trimitere faptul că capitalul trebuie să se apropie sau să depășească quantumul total al contribuțiilor plătite. Funcționarii Uniunii proveniți din Cehia sunt defavorizați din cauza prevederilor naționale cehe față de funcționarii Uniunii din alte state membre. Modul de calcul utilizat este neinteligibil, utilizează alți parametri (precum cota dobânzii) decât cei pentru calcularea pensiei naționale pentru limită de vârstă și o valoare pentru speranța de viață care nu corespunde datelor furnizate de Eurostat.

51. Republica Cehă, precum și, implicit, pârâtul din procedura principală consideră că modul de calcul utilizat este legal. Articolul 4 alineatul (3) TUE a fost respectat, întrucât, la transferarea drepturilor de pensie, funcționarii Uniunii proveniți din Cehia nu trebuie să suporte devalorizările pe care le suportă ceilalți asigurați care au rămas în cadrul sistemului de pensii ceh. Sistemul de pensii ceh se caracterizează printr-un grad înalt de solidaritate, ceea ce conduce în mod obligatoriu la faptul că contribuțiilor de asigurare ridicate le corespund prestații de pensii proporționale mai mici.

52. În opinia Comisiei, nici articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut, nici articolul 4 alineatul (3) TUE nu stabilește conținutul măsurilor pe care statele membre trebuie să le adopte în vederea transferului capitalului reprezentând drepturile de pensie. Obligația statelor membre în acest sens se limitează la a prevedea un mecanism pentru transferul capitalului.

53. Potrivit celor afirmate mai sus, în ceea ce privește măsurile pe care trebuie să le adopte în vederea transunerii articolului 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut, menționat mai sus, statele membre dispun de o marjă de apreciere largă, însă nu au nicio putere discreționară în acest sens. În schimb, acestea trebuie să respecte în special două principii fundamentale. Pe de o parte, măsurile de punere în aplicare adoptate trebuie să conducă la realizarea obiectivelor prevăzute la articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut și să respecte principiul menționat mai sus²⁸. Pe de altă parte, aceste măsuri trebuie să respecte principiul egalității de tratament.

26 — Domnul Časta consideră că numai quantumul contribuțiilor este corect, iar nu și cel al pensiei. Caracterizarea făcută de instanța de trimitere trebuie să fie relevantă pentru Curte.

27 — Pentru detalii privind prevederea legală, facem referire în special la punctele 11 și 12 din prezentele concluzii.

28 — Punctul 26 din prezentele concluzii.

54. Conform principiului realizării efective a obiectivelor prevăzute la articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut, situația funcționarilor nu trebuie să se înrăutățească prin intrarea acestora în serviciul Uniunii. Prin urmare, statele membre au obligația de a transfera *întregul* capital reprezentând drepturile de pensie calculat în mod corect prin procedee matematico-financiare, drepturi pe care funcționarul le-a dobândit prin activitatea desfășurată în statul membru, ținându-se seama de momentul la care se realizează efectiv transferul.

55. În cazul în care calcularea capitalului – precum în sistemul de pensii ceh – se face ca echivalent actuarial, la calcul se vor utiliza rate ale dobânzilor, tabele privind mortalitatea și formule adecvate din punct de vedere actuarial și statistic. În plus, parametrii utilizați trebuie să respecte în special principiul nediscriminării²⁹.

56. Astfel cum a criticat domnul Časta, utilizarea altor parametri decât cei folosiți în mod normal la calcularea în statul membru a pensiilor este permisă, în măsura în care se datorează faptului că la calcularea echivalentului actuarial este vorba despre o altă operațiune matematică decât cea utilizată pentru calcularea pensiilor naționale. De asemenea, statele membre nu sunt obligate să apeleze la statisticile Eurostat, atât timp cât se raportează la alte surse adecvate.

57. Alte specificații pentru măsurile adoptate de statele membre în cadrul articolului 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut rezultă din principiul egalității de tratament.

58. Cu toate acestea, domnul Časta nu se poate întemeia nici pe o discriminare față de funcționari ai Uniunii proveniți din alte state membre, prin utilizarea unui alt mod de calcul pentru capital³⁰, nici pe o discriminare față de persoanele afiliate sistemului ceh care trec la sistemul de asigurare al unui alt stat membru și care profită astfel de măsurile de coordonare ale Uniunii Europene³¹. În ambele cazuri, diferența se întemeiază pe competența statelor membre de a-și defini sistemele de pensii.

59. Totuși, nu ar fi legal dacă legislația națională a unui stat membru ar oferi, pentru transferul drepturilor de pensie între două sisteme de pensii ale statului, moduri de calcul de care nu ar putea profita acei asigurați din sistemul de pensii național care intră în serviciul Uniunii. Curtea a stabilit deja că, în acest caz, aceeași posibilitate de calcul trebuie să fie oferită și pentru transferul drepturilor de pensie al funcționarilor Uniunii³². De asemenea, un stat membru nu poate refuza funcționarilor Uniunii folosirea unui mod de calcul al capitalului reprezentând drepturile de pensie pe care îl pune eventual la dispoziția celor afiliați la sistemul său de asigurări de pensii care se transferă la o organizație internațională.

60. Instanța națională este obligată să verifice dacă dreptul național respectă cerințele amintite.

61. În sfârșit, trebuie să examinăm comparația făcută de instanța națională între capitalul calculat și contribuțiile plătite. O asemenea comparație este lipsită de sens în cazul în care – astfel cum se întâmplă în cadrul sistemului de pensii ceh – contribuțiile de asigurare nu au nicio influență asupra cuantumului pensiei, însă capitalul este calculat prin intermediul echivalentului actuarial al acestei pensii.

29 — În privința obligațiilor legiuitorului comunitar, a se vedea Hotărârea din 11 septembrie 2007, Lindorfer/Consiliul (C-227/04 P, Rep., p. I-6767, punctele 52, 58 și 59).

30 — În schimb, refuzul absolut al unui stat membru de a facilita transferul drepturilor de pensie conduce la o discriminare. Hotărârea Comisia/Belgia (citată la nota de subsol 10, punctul 19).

31 — Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii de familie ai acestora care se deplasează în cadrul Comunității (JO L 149, p. 2, Ediție specială, 05/vol. 1, p. 26), devenit Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO L 166, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 82). Conform articolului 91, ultimul regulament a intrat în vigoare la 1 mai 2010. A se vedea Schreiber, F., *Art. 91*, în Schreiber, F., și alții, „VO (EG) Nr. 883/2004”, C. H.Beck, München, 2012.

32 — Hotărârile Comisia/Luxemburg (citată la nota de subsol 18, punctul 24) și Watgen (citată la nota de subsol 18, punctul 10).

62. Într-un astfel de caz nu se poate exclude posibilitatea că, în anumite situații, calcularea capitalului, în special în sistemele de pensii caracterizate prin solidaritate, poate conduce, în cazul beneficiarilor cu venituri mari, la un capital net mai mic decât contribuțiile plătite către sistemul de pensii. Într-adevăr, în sistemele de acest tip, beneficiarii cu venituri mari finanțează prin contribuțiile plătite drepturile de pensie ale beneficiarilor cu venituri mai mici.

63. Am subliniat deja faptul că definirea principiilor fundamentale ale sistemelor naționale de securitate socială este de competența statelor membre. De aici rezultă deja că sistemele de pensii bazate pe solidaritate ale statelor membre nu încalcă dreptul european. Sistemele de pensii bazate pe solidaritatea dintre contribuabili reprezintă o realizare legislativă și istorică a statului social modern de care profită întreaga populație³³. Astfel cum prevede expres articolul 34 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care trebuie avută în vedere la interpretarea normei în litigiu, Uniunea „recunoaște și respectă dreptul de acces la prestațiile de securitate socială [...] care acordă protecție în caz de [...] bătrânețe [...], în conformitate cu normele stabilite de dreptul Uniunii și de legislațiile și practicile naționale”.

64. În consecință, în ceea ce privește a doua întrebare preliminară, considerăm că articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut coroborat cu articolul 4 alineatul (3) TUE trebuie interpretat în sensul că intrarea în serviciul Uniunii a unui funcționar care își desfășoară activitatea în statul membru nu poate înrăutăți situația pensiei în ceea ce privește drepturile sale de pensie. Metoda utilizată de un stat membru în vederea calculării capitalului reprezentând drepturile de pensie în cazul transferului acestor drepturi trebuie să se bazeze pe parametri adecvați, să fie corectă din punct de vedere matematico-financiar și să respecte principiul egalității de tratament. Verificarea respectării acestor cerințe revine instanței naționale. Pentru aceste motive, capitalul calculat conform acestor cerințe ca echivalent actuarial care este net mai mic decât contribuțiile plătite nu este, în principiu, interzisă.

65. În opinia noastră, instanța de trimitere ridică și problema unei valori minime în privința legăturii dintre capital și contribuții, context în care consideră foarte importantă cota procentuală simbolică de 50 %. Cu toate acestea, având în vedere considerațiile care precedă, este evident că nu are sens să se stabilească o cotă procentuală minimă fixă sub limita căreia să se considere că a fost încălcat dreptul Uniunii. Întrucât, în plus, raportul dintre capital și contribuții are, în speță, aproximativ valoarea simbolică propusă, considerăm că răspunsul acordat la a doua întrebare preliminară la punctul anterior este suficient.

D – A treia întrebare preliminară

66. Prin intermediul celei de a treia întrebări preliminare, instanța de trimitere dorește să știe dacă hotărârea Curții în cauza My trebuie înțeleasă în sensul că la calcularea capitalului reprezentând drepturile de pensie ale unui funcționar care intră în serviciul Uniunii conform metodei actuariale, ținând seama de perioada de asigurare, un stat membru trebuie să includă în baza individuală de evaluare și perioada în care funcționarul fusese deja afiliat la sistemul de pensii al Uniunii, dar nu depusese încă nicio cerere privind transferul drepturilor de pensie. Această problemă se ridică în contextul în care, potrivit datelor furnizate de părți, transferul capitalului în cazul funcționarilor care intră în serviciul Uniunii este unicul caz în care o persoană afiliată la sistemul de pensii ceh care nu a realizat perioada minimă de asigurare³⁴ beneficiază de o plată din partea sistemului de pensii ceh.

33 — Ritter, G., *Der Sozialstaat, Entstehung und Entwicklung im internationalen Vergleich*, Oldenburg, München, ediția a treia, 2010.

34 — În această situație se află și domnul Časta. Potrivit memoriului depus de acesta, perioada minimă de asigurare este de 25 de ani, iar conform concluziilor sale din ședință, aceeași perioadă este de 35 de ani. Diferența poate fi explicată prin aceea că, începând cu anul 2010, în Republica Cehă, perioada inițială de 25 de ani de asigurare minimă a fost majorată, treptat, la 35 de ani. OCDE, *Pensions at a Glance*, 2011, p. 212.

67. Domnul Časta susține că există obligația de a lua în considerare perioada amintită în cadrul calculării actuariale a capitalului reprezentând drepturile de pensie, având în vedere modul de calcul prevăzut la articolul 52 din Regulamentul nr. 883/2004. Acesta subliniază că la transferul drepturilor sale de pensie în sistemul de pensii al Uniunii el pierde orice drepturi dobândite în cadrul sistemului de pensii ceh.

68. În opinia Republicii Cehe, din Hotărârea My nu rezultă nicio obligație de a se lua în considerare perioada amintită, întrucât această hotărâre avea la origine o situație de fapt complet diferită. Dimpotrivă, din modul de redactare a articolului 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut rezultă că la calcularea capitalului trebuie luată în considerare numai perioada de afiliere la sistemul național de pensii. Luarea în considerare a perioadei cuprinse între data afilierii la sistemul de pensii al Uniunii și formularea cererii de transfer al drepturilor de pensie ar însemna, în cadrul calculării capitalului reprezentând drepturile de pensie de către statul membru, luarea în considerare de două ori a acestei perioade la calcularea pensiei. Pârâtul din procedura principală și Comisia sunt de acord cu această opinie.

69. Nu există nicio obligație a statelor membre ca la calcularea capitalului reprezentând drepturile de pensie să includă în baza individuală de evaluare și perioada în care funcționarul era deja afiliat la sistemul de pensii al Uniunii, dar în care acesta nu a formulat încă nicio cerere de transfer al drepturilor de pensie.

70. O astfel de obligație a statelor membre nu rezultă nici din Hotărârea My, care, astfel cum am menționat mai sus, nu are ca obiect cazul unui funcționar al Uniunii³⁵ care își transferă drepturile de pensie către sistemul Uniunii, nici din modul de redactare a articolului 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut, care se referă la drepturi de pensie „pe care [funcționarii] le-au dobândit în temeiul exercitării activităților menționate anterior”, așadar acelea dobândite în cadrul sistemului de pensii național, și nici din Regulamentul nr. 883/2004, care, potrivit articolului 2 alineatul (1), nu se aplică funcționarilor instituțiilor Uniunii³⁶. Pierderea invocată de domnul Časta a drepturilor dobândite în cadrul sistemului de pensii ceh la transferul drepturilor de pensie este o consecință a afilierii la un alt sistem de pensii.

V – Concluzie

71. În consecință, propunem Curții să răspundă la întrebările adresate după cum urmează:

- „1) Noțiunea «capitalul [...] reprezentând drepturile de pensie», prevăzută la articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut, se referă la valoarea drepturilor de pensie determinată printr-un procedeu matematic, fără a stabili niciun mod de calcul. Modulile de calcul de până acum pot fi utilizate în continuare pentru a determina capitalul reprezentând drepturile de pensie.
- 2) Articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la statut coroborat cu articolul 4 alineatul (3) TUE trebuie interpretat în sensul că intrarea în serviciul Uniunii a unui funcționar care își desfășoară activitatea în statul membru nu poate înrăutăți situația pensiei în ceea ce privește drepturile sale de pensie. Metoda utilizată de un stat membru în vederea calculării capitalului reprezentând drepturile de pensie în cazul transferului acestor drepturi trebuie să se bazeze pe parametri adecvați, să fie corectă din punct de vedere matematico-financiar și să respecte principiul egalității de tratament. Verificarea acestor cerințe revine instanței naționale. Pentru aceste motive, capitalul calculat conform acestor cerințe ca echivalent actuarial care este net mai mic decât contribuțiile plătite nu este, în principiu, interzisă.

35 — A se vedea punctele 27 și 28 din prezentele concluzii.

36 — Cu privire la dispoziția articolului 2 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71, a se vedea Hotărârea din 3 octombrie 2000, Ferlini (C-411/98, Rec., p. I-8081, punctul 41), și Hotărârea My (citată la nota de subsol 8, punctul 35).

- 3) La calcularea prin metoda actuarială a capitalului reprezentând drepturile de pensie ale unui funcționar care intră în serviciul Uniunii, statul membru nu are obligația de a include în baza individuală de evaluare perioada în care funcționarul era deja afiliat la sistemul de pensii al Uniunii, dar în care acesta nu a formulat încă nicio cerere de transfer al drepturilor de pensie.”